

[Arne Christiansen]

halvdelen af tingets medlemmer mente, da vi sidst diskuterede det spørgsmål.

Annelise Gotfredsen (KF):

Det er jo, som andre ordførere har nævnt, ikke første gang, vi har et forslag til behandling om ophævelse af lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse samt om ændring af militær straffelov.

Jeg tror ikke, det tjener noget formål at genoplive den debat, der allerede flere gange er ført her i tinget, men vil henvise til, hvad mine udmærkede forgængere har udtalt om dette emne, senest hr. Hans Toft i 1974 i folketingets forhandlinger, sp. 5330.

Jeg vil dog tillade mig at citere endnu en gang, hvad professor, dr. jur. Stephan Hurwitz skrev i Ugeskrift for Retsvæsen i 1945, altså umiddelbart efter besættelsens ophør. Disse ord har desværre stadig aktualitet, og krigs- og besættelsestrusler er såvist et faktum trods alle fredsbestræbelser – et faktum, som også det moderne velfærdsmenneske må leve i skyggen af. Professor Hurwitz udtalte:

»De grunde, der ligger bag kravet om dødsstraf for forræderi og lignende ryngreb på landsmænd under krigsforhold, er for det første sådanne, der har sammenhæng med disse forbrydelsers særlige farlighed, herunder den voldsomhed, hvormed de ryster den almindelige retsbevidsthed. Men hertil kommer deres sammenkædning med fjendtlige handlinger, som mødes med krigens eller partisankrigens våben. Den almindelige bevidsthed er indstillet på, at prisen i denne kamp er livet. Retsopgøret med stikkere og drabsmænd i fjendens tjenste har psykologisk set træk af en forlænget krigsførelse. Også dette forklarer, at retsfølelsen her i langt højere grad end ved normal retsforfølgning leder til dødsstraf som den naturlige sanktion.«

Til disse argumenter må lægges det måske vigtigste, at man ved bevarelse af loven, som den er i dag, hindres i at skulle tage stilling til indførelsen af love med tilbagevirkende kraft, oven i købet vedrørende denne den største af alle straffe. Vi må således konkludere, at vi, uagtet at vi i øvrigt, som vi også adskillige gange har fastslået, er modstandere af dødsstraf i fredstid, må gå ind for bevarel-

se af den nuværende lovgivning og således afvise dette lovforslag.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Hos centrum-domokraterne er der ligesom i de andre partier delte meninger. Jeg skulle tale både for den ene og for den anden opfattelse, men det kan man næsten ikke, så jeg vil koncentrere mig om min egen personlige mening og blot meddele, at gruppen står delt.

Det er min absolutte mening, at det er nødvendigt at genfremsætte dette lovforslag med års mellemrum. Der er sagt, at intet er ændret. Jo, tiden, tiden ændrer sig, og tiden vil være med de ønsker, der er om at ændre denne lovgivning. Ingen vil vel glemme den periode, der førte til loven, som den ligger her, men tiden arbejder for en humanisering af hele retsplejen. Debatten i dag er også meget anderledes, end den var i 1974. Jeg har taget mig tid til at læse alt igennem, hvad der blev sagt i debatten i 1974, i 1952 og i 1945, så selv om jeg ikke personlig – som det blev fremhævet under debatten i 1974 af flere ordførere – har gennemlevet tiden, så har jeg i hvert tilfælde sat mig ind i, hvad det var, der førte til, at loven blev indført.

Det er sagt fra modstandernes side, at det var, for at folk ikke skulle tage loven i egen hånd. Jeg mener, at man så for at tilfredsstille disse mennesker har ophøjet det til lov, som de ønskede. Jeg finder det heller ikke spor præventivt, at der findes dødsstraf inden for dette snævre område. Jeg tror ikke, det afholder nogen fra at begå de handlinger, der er omtalt. Det er min personlige overbevisning, at intet menneske med loven i hånd skal kunne tage et andet menneskes liv. Vi har haft en del debat vedrørende konventioner, hvor Danmark ikke vil udlevere til lande med dødsstraf. Man kunne vel ikke tænke sig, at det modsatte kunne blive tilfældet.

For mit eget vedkommende mener jeg ikke, man overhovedet skal have dødsstraf stående i den danske lovgivning. Det mener jeg ikke vi kan være tjent med. Når dette lovforslag først er blevet fremsat på nuværende tidspunkt – der har jo et stykke tid været ønske om at få det fremsat – er det, fordi vi ikke ønskede det fremsat sideløbende med lovforslaget om dødsstraf for terrorisme. Dette forslag tog tinget helt klart afstand fra.